

Szerszniki 2022 rozdane!

Data publikacji: 23.11.2022 19:21

We wtorek, 22 listopada 2022 r. w Sali Rzymskiej Muzeum Śląska Cieszyńskiego rozdano Nagrody Powiatu Cieszyńskiego w Dziedzinie Kultury im. ks. Leopolda Szersznika.

Nagrody są przyznawane przez Zarząd Powiatu Cieszyńskiego po uwzględnieniu opinii Kapituły Nagrody.

Szerszniki są przyznawane w trzech kategoriach: twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony. W ciągu dwudziestu lat (2002-2022) Powiat Cieszyński przyznał siedemdziesiąt Nagród. Splendorem napawa fakt, że właśnie mija 20 lat, od kiedy nasz Powiat nagradza wybitnych ludzi kultury za ich niezwykle osiągnięcia.

Wśród nagrodzonych znaleźli się artyści reprezentujący różne dziedziny sztuki, działacze, a także Miasto Cieszyn, które otrzymało nagrodę honorową.

W tym roku Nagrody zostały przyznane w trzech kategoriach:

- twórczości artystycznej panu Zbigniewowi Machejowi
- ochrony kultury pani Bożenie Kubień,
- upowszechniania kultury Zespołowi Folklorystycznemu „Nadolzianie”.

- Nagrodzonym Laureatom składam najszersze gratulacje i głębokie wyrazy szacunku, jak również słowa uznania, gratuluje Mieczysław Szczurek, Starosta Cieszyński.

Bożena Kubień – to znana w lokalnym środowisku wydawniczym redaktor prowadząca cyklicznej publikacji pn. „Pamiętnik Ustroński”, regionalistka oraz autorka szeregu opracowań historycznych dotyczących Ustronia. Absolwentka pedagogiki na Uniwersytecie Śląskim zamieszkała w Ustroniu.

Od 2001 r. jako prezes Towarzystwa Miłośników Ustronia, redaktorka i autorka „Pamiętnika Ustrońskiego” wykazuje wielkie zaangażowanie w sferze ochrony kultury dzięki dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy dotyczącej dziedzictwa kulturowego miasta Ustronia oraz całego obszaru Śląska Cieszyńskiego. Pod jej redakcją, opieką merytoryczną i edytorską przygotowanych zostało 15 roczników Pamiętnika, który odgrywa znaczącą rolę na rynku śląskich wydawnictw regionalnych, docierając do wielu ośrodków uniwersyteckich i kulturalnych nie tylko na terenie kraju, ale także Kanady, Stanów Zjednoczonych i Australii. Zawarte w nich treści mogą stanowić zarówno doskonały element codziennej lektury, jak i źródło niejednej pracy naukowej.

W 2005 r. Pani Bożena Kubień zainicjowała prace nad swoim autorskim projektem badawczym dotyczącym budownictwa oraz rozwoju przestrzennego Ustronia w okresie międzywojennym. To właśnie w tym czasie nastąpił rozkwit Ustronia jako miejscowości turystycznej, powstawały wille, pensjonaty, hotele. Dzięki wnikliwym kwerendum archiwalnym oraz przeprowadzonym wywiadam udało się jej odkryć, udokumentować oraz przypisać pierwotne nazwy i funkcje ponad stu modernistycznym budynkom. Niewątpliwie jest to ogromne osiągnięcie, gdyż temat ten był uważany za poznanawczo zaniedbany, niedoceniony oraz przez nikogo wcześniej niepodjęty. Prace te mają swoje odzwierciedlenie w szeregu przeprowadzonych przez nią wykładach, spacerach historycznych oraz wydarzeniach kulturalnych.

Od 2012 r. Pani Bożena jest również zaangażowana w prowadzenie zajęć z edukacji regionalnej dla młodzieży ustrońskich szkół, przygotowując m.in. materiały szkoleniowe, organizując warsztaty terenowe, spacer edukacyjny oraz Konkurs Wiedzy o Ustroniu im. Józefa Pilcha.

W grudniu 2020 r. otrzymała nagrodę Burmistrza Miasta Ustronia za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Dziś, biorąc pod uwagę rangę i znaczenie wymienionych zasług i osiągnięć, Powiat Cieszyński przyznaje Nagrodę im. ks. Leopolda Jana Szersznika w kategorii ochrony kultury w roku 2022 – Pani Bożenie Kubień, mając na uwadze jej wieloletni dorobek w zakresie propagowania i ochrony dziedzictwa kulturowego Śląska Cieszyńskiego.

Zbigniew Machej – to znany i wielokrotnie nagradzany pisarz, tłumacz, publicysta oraz działacz kultury. Urodzony w 1958 r. w Cieszynie, przez większość życia związany ze Śląskiem Cieszyńskim. Absolwent polonistyki i religioznawstwa na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

W latach 1990-1991 pełnił funkcję sekretarza tygodnika regionalnego *Głosu Ziemi Cieszyńskiej*, a w latach 1999-2000 dyrektora Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy”. Nie sposób również nie wspomnieć o jego zagranicznej pracy: w dyplomacji kulturalnej RP - przez dziewięć lat jako wicedyrektor Instytutu Polskiego w Pradze, później jako dyrektor Instytutu Polskiego w Bratysławie, a także jako wicedyrektor Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. Był również współzałożycielem międzynarodowego festiwalu pod obecną nazwą Festiwal Teatralny „Bez Granic”, który w bieżącym roku miał swoją XXXI edycję.

Od 2014 roku zajmuje się głównie pracą pisarską, publicystyczną i translatorską. Dotychczas wydał 15 zbiorów wierszy takich jak m.in. „*Wspomnienia z poezji nowoczesnej*”, „*Zima w małym mieście na granicy*” oraz najnowszy – „*2020*”. Jeden z jego utworów znalazł się w antologii Czesława Miłosza pt. „*Wypisy z ksiąg użytecznych*”, a ułożone przez niego wspólnie z Wisławą Szymborską limeryki w poł. lat 90 zapoczątkowały modę na limeryki w Polsce.

Pana Zbigniewa Macheja docenić należy również za działalność translatorską. Przełożył m.in. z języka czeskiego: wybór z *Pieśni duchowych Georgiusa Tranosciusa czyli Jerzego Trzanowskiego*, za co otrzymał nagrodę miesięcznika „Literatura na Świecie” w kategorii poezja 2017, *Pojęcia podstawowe Petra Krála* (nominacja do Nagrody Literackiej Gdynia); z języka słowackiego: tom wierszy „*Cicha ręka*” [Ivana Štrpki](#) oraz wybór wierszy [Jána Ondruša](#) „*Przełykanie włosów*”; z języka niemieckiego – libretto opery Viktora Ullmanna „*Cesarz Atlantydy*”.

Obecnie jako mieszkaniec Cieszyna aktywnie uczestniczy w jego życiu kulturalnym, współpracując m.in. z miesięcznikiem Tramwaj Cieszyński, Kawiarnią Kornel i Przyjaciele, Biblioteką Miejską i Kawiarnią Avion w Czeskim Cieszynie. Współpracuje także przy Przeglądzie Filmowym Kino na Granicy oraz wspomnianym wcześniej Festiwalu Teatralnym Bez Granic.

Laureat początkiem bieżącego roku uzyskał pierwszą nagrodę w literackim konkursie ZAiKS-u i polskiego PEN Clubu – Wolność myśli – wolność wyrazu za esej „*Domniemanie o wolności*”, a zaledwie miesiąc temu został nagrodzony za swoją działalność przez Miasto Cieszyn.

Reasumując zdobyte osiągnięcia i zasługi, Powiat Cieszyński w uznaniu całokształtu pracy pisarskiej przyznaje Panu Zbigniewowi Machejowi nagrodę im. ks. Leopolda Jana Szersznika w kategorii twórczości artystycznej w roku 2022.

Zespół Folklorystyczny Nadolzianie – a pierwotnie „Miłośnicy Śpiewu” powstał w 1993 r. z inicjatywy Koła Gospodyń Wiejskich w Kaczycach, którego przewodniczącą była Pani Eugenia Sznapka. Kilkanaście osób wchodzących w skład zespołu upiększało swoim śpiewem lokalne uroczystości, z czasem rozszerzając swoją działalność. Po niespełna 10 latach istnienia Zespołu w 2002 r. zaszło kilka zmian, a mianowicie zmieniła się jego nazwa na „Nadolzianie”, kierownictwo oraz odpowiedzialność za choreografię powierzono Panu Andrzejowi Szczyrbie, a Gminny Ośrodek Kultury w Zebrzydowicach objął Zespół swoim patronatem. Zmiany zaszły również w kwestii struktur zespołu, bowiem do śpiewu doszedł akompaniament za sprawą kapeli, której kierownikiem artystycznym został wówczas Pan Jan Gawłowski.

Dziś w skład Zespołu wchodzi 26 osób w różnym wieku i różnej profesji, a są nimi: Robert Rybka – kierownik zespołu, Małgorzata Czakon, Beata Hanzel, Julia Hanzel, Patrycja Hanzel, Julia Kaczmarczyk, Urszula Mszanik, Weronika Pała, Halina Rybka, Maria Staniek, Maria Szajter, Helena Tomosz, Teresa Wałach, Barbara Ziemiańska, Józef Chmiel, Jan Grzybek, Gustaw Staniek, Stanisław Szczypka oraz Klaudiusz Grzybek – kierownik kapeli, Jolanta Kozieł – obój, flet poprzeczny, Nataniel Kozieł – skrzypce, Martyna Frysz – skrzypce, Justyna Wałach – klarnet, kontrabas, Patrycja Wrzalik – klarnet, Julia Kaczmarczyk – flet prosty, Patryk Kamiński – kontrabas.

Jak sama nazwa wskazuje, główny repertuar „Nadolzian” skupia się wokół pieśni i pieśniczek Śląska Cieszyńskiego, pieśni okolicznościowych, biesiadnych i kościelnych, które prezentowane są na przeglądach, konkursach, festiwalach folklorystycznych oraz gminnych uroczystościach. Swój dorobek artystyczny grupa miała możliwość zaprezentować również wśród naszych południowych sąsiadów – w Czechach oraz na Słowacji.

W ciągu 20 lat działalności artystycznej Zespół był wielokrotnie nagradzany i doceniany, czego przejawem jest otrzymanie m.in. Złotej Odznaki Honorowej za zasługi dla województwa śląskiego. Nadolzianie wydali również 4 płyty:

- w 2007 r. – „Płyniesz Olzo”
- w 2008 r. – „My tu przyszli po kolyndzie” oraz „Cicha noc”
- w 2014 r. – „Jak jo chodził ku swej miłej”.

W uznaniu za całokształt działań na rzecz wieloletniego upowszechniania i propagowania muzyki i śpiewu Śląska Cieszyńskiego Powiat Cieszyński przyznaje Zespołowi Folklorystycznemu „Nadolzianie” nagrodę im. ks. Leopolda Jana Szersznika w kategorii upowszechniania kultury w roku 2022.

Co ważne - podczas wczorajszej Gali Szerszników dr Michał Kawulok, prowadzący Dział Sztuki w Muzeum Beskidzkim im. Andrzeja Podzorskiego w Wiśle, będącym oddziałem Muzeum Śląska Cieszyńskiego, został uhonorowany złotą odznaką "Za opiekę nad zabytkami", przyznaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Nagrodę w imieniu Ministra wręczył Mieczysław Szczurek Starosta Cieszyński.

